

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

LL.D.; Dip. Stud. Rel.; Dip. Can. Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum it-23 ta' Novembru, 2016.

Rikors Numru 302/2014 SM

Giorgina Falzon

vs.

Saviour Falzon u Loredana Falzon

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors guramentat promotur datat l-10 t'April, 2014, li permezz tieghu r-rikorrenti sintetikament esponiet s-segwenti: (ara foll 1)
 - 1.1. Illi ghaddejja procedura ta' separazzjoni minn ma' zewgha l-intimat Saviour Falzon;

- 1.2. Illi mill-istess procedura ta' separazzjoni jirrizulta li l-istess Saviour Falzon ghadda lill-bint il-kontendenti s-somma ta' tnejn u ghoxrin elf euro, (€22,000.00), fis-sena 2008; (ara foll 10);
 - 1.3. Illi d-donazzjoni in dizamina saret bi ksur tal-artiklu 1326 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta billi Saviour Falzon ma kellux il-kunsens tar-rikorrenti;
 - 1.4. Illi ghalhekk aderiet din il-qorti biex l-intimati jkollhom l-opportunita` jghidu ghaliex din il-qorti m'ghandie:
 - 1.4.1. Tiddikjara li d-donazzjoni imsemmija a foll 10 maghmula mill-intimat Saviour Falzon lil Loredana Falzon fl-2008 hi nulla billi saret bi hsur tal-artiklu 1326 tal-Kap 16 fuq indikat ghaliex ma ntalabx il-kunsens tar-rikorrenti ghall-istess donazzjoni;
 - 1.4.2. Tikkundanna lill-intimati Saviour u bintu Loredana Falzon solidalment biex jirrintegraw il-komunjoni tal-akkwisti bejn ir-rikorrenti u zewgha fis-somma ta' €22,000.00;
 - 1.4.3. Bl-ispejjez kontra l-intimati;
2. Rat id-digriet tagħha datat it-23 t'April, 2014, li permezz tieghu appuntat l-istess rikors guramentat promotur għas-smigh fid-data hemm indikata, (ara foll 11);
- 3.0. Rat ir-risposta guramentata datata t-23 ta' Mejju, 2014, li permezz tagħha l-intimat Saviour Falzon sintetikament irrisponda bil-mod seguenti: (ara foll 18)
 - 3.1. Illi din il-procedura għandha tistenna l-ezitu tal-kawza ta' separazzjoni pendenti bejniethom;
 - 3.2. Illi l-istess procedura odjerna hi improponibbli billi d-donazzjoni in dizamina saret biex bint ir-rikorrenti u l-intimat Saviour Falzon tmur tistudja barra minn Malta u b'hekk skada it-terminu ta' tliet (3) snin kif stipulat fl-artiklu 1326(1) *recte* (2) tal-istess Kap 16;

- 3.3. Illi l-istess procedura hi improponibbli billi r-rikorrenti giet notifikata b'dikjarazzjoni guramentata li allegatament tat lok ghal din l-azzjoni f'Jannar, 2013, u ghalhekk aktar minn tliet (3) xhur koncessi fl-artiklu 1326 (3) tal-istess Kap 16;
 - 3.4. Illi fil-mertu d-donazzjoni minnu moghtija lil binthom Loredana kienet intiza biex din tkompli l-istudji tagħha barra minn Malta;
 - 3.5. Illi għalhekk, it-talbiet tar-rikorrenti huma infondati u għandhom jigu respinti;
4. Rat il-verbal datat it-30 t'Ottubru, 2014, li permezz tieghu gie sottolineat li l-intimata Loredana Falzon kienet tinstab fi stat ta' kontumacja, (ara foll 23);
5. Rat id-digriet tagħha datat it-3 ta' Dicembru, 2015, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rappresentant legali tar-rikorrenti, il-figura ta' €22,000.00 kellha tigi mibdula ghall-figura ta' €24,517.23 kull fejn tirrikorri, (ara foll 97);
6. Rat id-digriet tagħha datat l-24 ta' Frar, 2016, li permezz tieghu, fuq talba tal-abbli rappresentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kaz bil-modalitā` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 135) u kif sussegwentement estizi, (ara foll 138);
7. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrenti datata s-16 ta' Mejju, 2016, (ara foll 140) flimkien man-nota ta' sottomissjonijiet tardiva izda mhux opposta tal-intimati datata t-3 ta' Gunju, 2016, (ara foll 146);
8. Semghet ix-xhieda prodotta;
9. Ezaminat id-dokumenti prodotti, inkluz id-dikjarazzjonijiet guramentati prodotti;
10. Semghet it-trattazzjoni orali finali tal-abbli rappresentanti legali tal-partijiet;
- 11.0. Illi il-procedura odjerna tista' tigi sintetikament elenkata bil-mod seguenti:

- 11.1. Illi bejn ir-rikorrenti u l-intimat Saviour Falzon hemm pendent kawza ghas-separazzjoni li ggib in-numru 202/2008, (ara foll 1 u 9);
- 11.2. Illi fl-istess procedura indikata fil-paragrafu precedenti, b'sorpriza ghar-rikorrenti irrizulta li l-imsemmi Saviour Falzon, kien ghadda lil bintu Loredana – l-intimata l-ohra f'din il-procedura – is-somma ta' €24,517.23, (ara foll 97) biex din tkun tista tkompli l-istudji tagħha ta' pilota barra minn Malta, (ara foll 31);

Ikkunsidrat:

12. Illi r-rikorrenti kienet taf li bintha l-intimata Loredana kienet marret l-Australja tistudja għal pilota, (ara foll 27);
13. Illi fil-fatt kienet ukoll tinkoraggiha f'dawn l-istudji, (ara foll 29);
14. Illi l-istess rikorrenti kienet ukoll taf li bintha Loredana kienet ukoll issselfet €40,000.00 biex tkun tista' taffronta l-imsemmi kors ta' pilota, (ara foll 27);
15. Illi rigward id-donazzjoni li l-intimat zewgha Saviour għamel lill-intimata l-ohra fl-ammont indikat qabel, (ara paragrafu numru hdax punt tnejn, (11.2.), aktar qabel), ir-rikorrenti ssosstni li ma kienet taf xejn fir-rigward, (ara foll 27 u 29);

Ikkunsidrat:

- 16.0. Illi l-intimat Saviour Falzon isosstni s-segwenti:
 - 16.1. Illi l-kors li marret tagħmel bintu l-Australja kien ta' sena (1), (ara foll 24);
 - 16.2. Illi l-finanzi li kellha mis-self li kienet għamlet spicċaw meta kien għad fadlilha tliet (3) xhur biex tispicca l-istess kors, (ara foll 24);
 - 16.3. Illi biex jghin lil bintu tispicca l-istess kors l-intimat Saviour Falzon kien mar il-bank u ttrasferixxa l-ammont meritu ta'

din il-procedura lill-intimata Loredana biex b'hekk ippermittiela tispicca l-kors in kwistjoni b'success, (ara foll 24);

- 16.4. Illi pero` meta l-intimat *de quo* effettwa d-donazzjoni in dizamina, ma kien informa xejn fir-rigward lir-rikorrenti, (ara foll 25);

Ikkunsidrat:

17. Illi konsegwentement ir-rikorrenti ssosstni li *stante* li kienu għadhom fi stat ta' komunjoni tal-akkwisti d-donazzjoni in dizamina saret bi ksur tal-artiklu 1326 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta billi meta l-intimat Saviour Falzon ghadda l-ammont ta' flus fuq indikat lil bintu Loredana, minghajr ma kellu l-kunsens mehtieg tar-rikorrenti martu biex jagħmel dan;

Ikkunsidrat:

18. Illi fil-perjodu meta l-intimat Saviour Falzon ghadda l-imsemmi ammont ta' flus lil bintu Loredana, hu u r-rikorrenti martu kienu għadhom fi stat ta' zwig - ghalkemm kienu għaddejjin minn procedura ta' separazzjoni;
19. Illi in effetti l-kunsens tar-rikorrenti għad-donazzjoni *de quo* lill-intimata Loredana Falzon tant jirrizulta mankanti, li saret konsapevli tal-istess biss fil-kors tal-kawza ta' separazzjoni;
20. Illi għalhekk permezz tal-kawza prezenti r-rikorrenti qed titlob li d-donazzjoni in dizamina tigi annullata *stante* li l-kunsens tagħha kien mankanti;

Ikkunsidrat:

21. Illi jigi osservat li l-att ta' donazzjoni in dizamina hu effettivament ekwivalenti għal att t'amministrazzjoni straordinarja kif definit fl-artiklu 1322(3) (a) tal-Kodici Civili;

22. Illi konsegwentement tali donazzjoni tinhtieg li ssir miz-zewg mizzewgin flimkien, u dan, *ai termini* tal-artiklu 1322(1) u (2) tal-istess Kodici Civili;

Ikkunsidrat:

- 23.0. Illi issa f'dan I-istadju għandu jkun għaqli li jigu indirizzati t-tliet (3) risposti preliminari sollevati mill-intimat Saviour Falzon, senjatament: (ara foll 18)
- 23.1. Illi l-kawza odjerna hi intempestiva u għandha tistenna l-ezitu tal-kawza ta' separazzjoni li hemm bejn il-kontendenti Giorgina u Saviour Falzon;
- 23.2. Illi l-kawza odjerna hi improponibbli *stante* li skada t-terminu ta' tliet (3) snin stipulat fl-artiklu 1326(1) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
- 23.3. Illi l-istess azzjoni hi wkoll improponibbli ghaliex ir-rikkorrenti giet notifikata bl-affidavit li ta' bidu ghall-azzjoni odjerna f'Jannar, 2013, u għalhekk ghaddew aktar minn tlett (3) xħur kif indikat fl-artiklu 1326(3) tal-Kap 16 tal-istess Ligijiet;

Ikkunsidrat:

- 24.0. **L-Intempestivita`:** (ara paragrafu numru tlieta u ghoxrin punt wieħed, (23.1.), aktar qabel)
- 24.1. Illi l-intimat jissottolinea li "... jista' jirrizulta..." (ara foll 18), li l-ammont li ingħata lil Loredana Falzon minn missiera, (ara foll 97), ingħata b'donazzjoni minn fondi derivanti minn proprjeta` parafernali;
- 24.2. Illi ghakemm l-istess intimat jigbed l-attenzjoni għal din il-possibilita` indikata fil-paragrafu precedenti, jirrizulta, minn analizi tal-provi prodotti, li naqas li jipprezenta kwalsiasi prova in sostenn tal-istess allegazzjoni tieghu;
- 24.3. Illi s-sentenza fl-ismijiet **Falzon vs. Hazzouri et nomine** datata **l-24 ta' Marzu, 2000**, ipprezentata *in atti*, (ara foll 103), u l-appell sussegwenti, (ara foll 123) jirrigwardaw

bejgh li l-intimat ghamel fl-1988, u ghalhekk pendent iż-zwieg tal-konjugi kontendenti;

- 24.4. Illi ghalhekk fin-nuqqas ta' provi kuntrarji, jirrizulta li l-presunzjoni fir-rigward tad-donazzjoni in dizamina hi li din giet mill-proprijeta` formanti parti mill-komunjoni tal-akkwisti u ghalhekk mhix disponibbli minn konjugu wiehed minghajr il-participazzjoni tal-konjugu l-iehor;
- 24.5. Illi ghalhekk, din l-ewwel risposta preliminari tal-intimat *de quo* għandha tigi respinta;

Ikkunsidrat:

25.0. **L-Improponibilità**: (ara paragrafi numri tlieta u ghoxrin punt tnejn u tlieta u ghoxrin punt tlieta, (24.2. u 24.3. rispettivament aktar qabel)

- 25.1. Illi f'dan ir-rigward issir referenza ghall-artiklu 1326 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta li ghall-ekonomija tal-gudizzju mhux qiegħed jigi hawn riprodott;
- 25.2. Illi l-intimat isosstni li naqas jottjeni l-kunsens tar-rikorrenti għad-donazzjoni in kwistjoni *stante l-urgenza* li kienet zviluppat biex hu jibghat il-flus lil bintu biex ma tinterrompix il-kors li kienet bdiet;
- 25.3. Illi pero` isosstni wkoll li ma kienx verosimili dak li ssosstni r-rikorrenti li ma kienitx taf li bintha kellha bzonn aktar flus biex tittermina l-istudji tagħha, (ara foll 27);

Ikkunsidrat:

- 26.0. Illi rigward il-punctum temporis ta' meta jibda jiddekorri l-perjodu li fih trid issir kawza bhal dik in dizamina, l-artiklu fuq citat, (ara paragrafu numru hamsa u ghoxrin punt wieħed, (25.1.), aktar qabel), hu indikattiv għar-risoluzzjoni tal-istess kwezit;
- 26.1. Illi skont l-artiklu 1326(2) tal-Kap fuq riferit kull azzjoni ghall-annullament ta' att li jsir mingħajr il-kunsens taz-zeġw (2) partijiet mizzewga trid issir fi zmien tliet (3) snin

“(a) mid-data minn meta dik il-parti saret taf bl-att”;

- 26.2. Illi jirrizulta li r-rikorrenti giet a konoxxa tħad-donazzjoni in dizamina biss fil-25 ta' Jannar, 2013, meta l-intimata kontumaci Loredana Falzon intavolat dokument appozit u fl-atti tal-kawza fl-ismijiet Georgina Falzon vs. Saviour Falzon, Rikors Guramentat Numru 202/2008, (ara foll 9 u 10);
- 26.3. Illi minn ezami tal-atti in kwistjoni ma jirrizultax li r-rikorrenti kienet saret taf bl-istess donazzjoni f'data ohra precedenti;
- 26.4. Illi l-istess intimata kontumaci Loredana Falzon stess issosstni li kienet ikkomunikat mal-intimat Saviour Falzon fir-rigward, spjegatlu s-sitwazzjoni finanzjarjament imwergha li kienet tinsab fiha, u pperswadietu jibghatilha l-ammont li hi kellha bzonn biex tkun tista' tkompli bl-istudji, (ara foll 31);
- 26.5. Illi *di più*, l-istess intimata kontumaci ssosstni li fuq dawn l-affarijiet rigwardanti l-finanzjament tal-kors tagħha:

“... dejjem tkellimt, fuq dawn l-affarijiet mieghu...”, (ara foll 31), senjatament l-intimat missierha Saviour Falzon;
- 26.6. Illi jirrizulta mill-istess xhieda in kontroeżami tal-intimata kontumaci, li fir-rigward ta' dan l-ammont ta' donazzjoni partikolari in dizamina, r-rikorrenti thalliet kompletament fid-dlam u hadd mill-intimati ma kellimha fuq l-istess, (ara foll 32);
- 26.7. Illi l-istess atitudini t'eskuzjoni tar-rikorrenti mid-donazzjoni in kwistjoni hi wkoll ikkonfermata mill-intimat Saviour Falzon li meta kien mistoqsi direttament jekk kienx ottjena l-kunsens ta' martu r-rikorrenti ghall-ghoti tad-donazzjoni *de quo hu jisvija d-domanda u jwiegeb billi jiipostjha fuq l-urgenza li jghaddi l-flus lil binhu*, (ara foll 33);

- 26.8. Illi *di piu`*, b'mod ferm aktar specifiku fir-rigward jghid is-segwenti:

“Peress li kien hemm il-procedura tas-separazzjoni lill-mara ma avvicinajtiex fuq din il-parti tas-self”, (ara foll 34);

Ikkunsidrat:

27. Illi in vista tal-premess għandu jirrizulta pacifiku li meta giet effettwata d-donazzjoni in dizamina, ir-rikorrenti ma kienet taf-xejn fir-rigward;
28. Illi għalhekk, it-tieni (2) risposta preliminari tal-intimat għandha wkoll tigi respinta *stante* li t-terminu ta' tliet (3) snin stabbilit fl-artiklu 1326 (2) tal-Kap 16 *de quo* beda jiddekorri mill-25 ta' Jannar, 2013, (ara foll 10), u l-procedura odjerna giet intavolata fl-10 t'April, 2014, (ara foll 1), u allura abbundantement *entro* t-terminu hekk statutorjament stabbilit;

Ikkunsidrat:

- 29.0. **L-artiklu 1326 (3) tal-Kap 16:** (ara paragrafu numru tlieta u ghoxrin punt tlieta, 23.1.), aktar qabel)
 - 29.1. Illi kif dikjarat fis-sentenza tal-***Prim'Awla tal-Qorti Civili*** fl-ismijiet ***Kelly Yilmaz vs. Hasan Yilmaz et*** datata t-***18 ta' Mejju, 2015***, dan il-perjodu hawn in dizamina ta' tliet (3) xhur hu perjodu ta' dekadenza;
 - 29.2. Illi biex jibda jiddekorri l-perjodu in dizamina mhux bizzejjed li tingieb il-prova tad-data meta l-konjugi li jimpunja l-att sar jaf bid-donazzjoni involuta;
 - 29.3. Illi l-istess sub-inciz in dizamina jirrikjedi li tali terminu jibda jiddekorri biss mid-data li fih ikun notifikat permezz t'att gudizzjarju daparti tal-intimati;
 - 29.4. Illi tali notifika ma tirrizultax li giet effettwata skont il-ligi;

- 29.5. Illi l-fatt li r-rikorrenti giet a konjizzjoni tad-donazzjoni *de quo* permezz tad-dikjarazzjoni guramentata datata l-25 ta' Jannar, 2013, (ara foll 10), ma tammontax ghall-prova li tali informazzjoni giet a konjizzjoni tal-istess permezz t'att gudizzjarju mill-intimati;
- 29.6. Illi sintetikament, għandu jkun pacifiku li l-istess dikjarazzjoni guramentata mhix hlief deposizzjoni skritta rilaxxata fl-atti ta' procedura partikolari, u għalhekk la kienet intiza biex tkun notifikata lir-rikorrenti u lanqas biex allura tikkwalifika bhala att gudizzjarju *daparti* tal-intimati;
- 29.7. Illi għalhekk, anke t-tielet (3) risposta preliminari tal-intimat għandha tigi respinta;

Ikkunsidrat:

30. Illi fir-rigward tar-raba' (4) risposta, senjatamente dik koncernanti l-mertu tal-vertenza, a skans ta' dilungar inutili ssir referenza ghall-analizi fattwali precedentemente elenkat, u a bazi tal-istess, din ir-raba' (4) risposta għandha wkoll tigi respinta;

DECIDE:

- 31.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti tqis li r-rikorrenti ippovvat il-kaz tagħha skont il-ligi, u konsegwentement:
 - 31.1. Filwaqt li tirrespingi r-risposti kollha tal-intimat fuq indikat;
 - 31.2. Takkolji t-talbiet kollha tar-rikorrenti;
 - 31.3. Tiddikjara li d-donazzjoni ta' €22,000.00 sussegwentement korretta għal €24,517.23 magħmula mill-intimat Saviour Falzon lill-intimata kontumaci Loredana Falzon fl-2008, hi nulla billi saret bi ksur tal-artiklu 1326 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta ghaliex ma ntalabx il-kunsens tar-rikorrenti Giorgina Falzon ghall-istess donazzjoni;

- 31.4. Tikkundanna lill-intimati fuq gia` indikati solidalment biex jirrintegraw il-komunjoni tal-akkwisti bejn ir-rikorrenti u zewgha fis-somma ta' €24,517.23;
- 31.5. Bi-ispejjez ta' din il-procedura kontra l-intimati;

Onor. Imhallef Silvio Meli

DECIZJONI FINALI